

Misijoni imajo lepe uspehe. Veliko truda in gmotnih žrtev zahtevajo misijoni v poganskih krajih. Niso pa zaman ne napor ne žrtve. Namnožujejo se od leta do leta uspehi. V tem oziru se odlikuje Afrika, kjer krščanstvo naglo napreduje. Zlasti velja to za državo Ruanda (v osrednji Afriki), ki je pod belgijsko nadoblastjo. V tej državi je 1.600.000 prebivalcev, med katerimi je 90% kristjanov ali katehumenov (pripravnikov za sv. krst). Preteklo leto je bilo 52.632 krščenih, število katehumenov pa znaša nad 100.000. Sam kralj Mutar IV. je katehumen. V tej državi delujejo kot misijonarji Beli očetje, ki zelo skrbijo za to, da krščenci tudi krščansko živijo. Kot najboljšo sredstvo matrajo sv. obhajilo. Na misijonski postaji Kabgay, da navedemo samo en primer, je bilo o Božiču 1934 porazdeljenih 17.000 sv. obhajil. Velika skrb Belih očetov je duhovniški naraščaj iz vrst domačega prebivalstva. V Ruandi je že 17 duhovnikov-črncev in 43 donacij sester misijonark, v Ugandi pa je že 56 domačih duhovnikov. Skupno rodijo Beli očetje 16 duhovniških semenišč, ki je iz njih do zdaj izšlo 122 duhovnikov-črncev.

Protestantska nedoslednost. Angleška protestantska cerkev bi rada služila dvema gospodoma: Bogu in svetu. To pa po zatrdilu sv. evangelija ne gre. Dve veliki angleški cerkveni pokrajini (canterburyska in yorška) sta pred tremi leti ustanovili posebno cerkveno komisijo, ki naj preuči vprašanje, kako bi se anglikanska cerkev morala ravnati v vprašanju nerazdružljivosti zakona. Komisija je dovršila svoje delo ter o njem objavila poročilo, ki v njem ugotavlja: Zakon, kakor ga je ustanovil naš Gospod, je načeloma doživljenjska in nerazdružljiva zveza med enim možem in eno ženo, izključena je vsaka druga zveza. Dokler živi zakonski tovariš (tovarišica), je nova poroka greh zoper to načelo; anglikanska cerkev ne sme prisostvovati taki sklenitvi zakona, niti ne sme pripuščati takšne osebe k sv. zakramentu. — Dejansko pa anglikanski protestantizem kot državno krščanstvo ravna drugače. Dovoljujejo se izjeme od tega načela. Škofom je prepuščeno, da dovoljujejo osebam, ki so ločene, pa znova »poročene«, pristop k zakramentu. To je koncesija (popuščanje) svetu in duhu časa. Odrešenik pa pravi: »Dvema gospodoma je nemogoče služiti.«

Lastna knjiga ga je spreobrnila. Da se ob čitanju kakšne dobre knjige mnogi spreobrne, se večkrat dogaja. Po redko pa se zgodi, da bi koga spreobrnila lastna knjiga. In vendar se je to zgodilo s protestantskim duhovnikom Gregoryjem, ki je bil nedavno po jezuitskem patru Woodlocku v Londonu sprejet v katoliško cerkev. Gregory je bil član metodistične protestantske verske ločine, kateri je njegova obitelj pripadala od njenega početka. Bil je v tej verski ločini pridigar in duhovnik. S

svojim bistrim duhom je hotel priti resnici do dna. Temeljito je študiral verska vprašanja. Odločil se je, da bo o vseh velevažnih vprašanjih, ki se tičejo človeka in njegovega odnosa do Boga, spisal knjigo. Začel jo je pisati kot protestantski metodist, med pisanjem je spoznal vso resnico ter postal katoličan. Tisti dan, ko je njegova knjiga z naslovom »Nedovršeni vsemir« izšla, je bil njen pisec Gregory slovesno sprejet v katoliško Cerkev. Čudovita so pota božje previdnosti!

Stolčki se majejo!

(Dopis od Sv. Lenarta v Slov. goricah.)

Kakor znano, se je izvršila združitev malih občin v velike upravne občine pod nasilnim režimom, ki ni užival zaupanja v ljudstvu, se tudi ni oziral na njegove želje, marveč je ustregel predlogom nekaterih oblasti željnih gospodov, kateri so skomandirali združitev tako, da so obdržali ravnotežje na svojih stolčkih v površju. Pri vsem tem pa se večinoma ni oziralo na teritorialne potrebe kakor tudi ne na želje prebivalstva, ki se je taki združitvi upiralo ustmeno in vlagalo pismene ugovore — brez učinka.

Sedaj pa, ko je nastopila vlada ljudskega zaupanja, ko so prišli na meročajna mesta ljudje, ki čutijo z narodom, je prebivalstvo, rešeno suženjskih okov, začelo zbirati podpise za pregrupacijo naših velikih, »salomonsko«

pametno komasiranih občin. Vse to pa seveda ne gre v račun raznim gg. velikim županom. Med temi je tudi g. dr. Milan Gorišek, predsednik občine in odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, ki ga je stvar tako razburila, da je izdal poseben letak svojim puntajočim se, bolj rečeno, strahu rešenim občanom, v katerem jim razklada, da so dosedaj živeli kakor v obljubljeni deželi, plačevali razen drugih davkov samo 35% občinsko doklado, okoliške občine pa 55, oziroma 85%. Ni pa obrazložil, da so okoliške občine morale plačevati precejšnje dolgove bivših občin, ki so znašali v desetisoče, in zraven tekočih obveznosti tudi šolam, ki so za preteklo proračunsko leto 1934-35 popolnoma poravnane, tržka občina pa vkljub svoji močni davčni moči in vzornem občinskem gospodarstvu dolguje samo osnovni šoli glasom zadnje seje šolskega odbora 14.700 Din. Kot za sladkorčke se omenja v letaku: naprava vodovoda, šetališča in asfaltiranih cest. Pa dovolj!

Našim ljudem je itak znan vzrok te nenavadne skrbnosti, ki pa ni v prvi vrsti namenjena v dobrobit občanom, ampak je glavni vzrok: ker se stolček maje. — Pripomba. Vsak človek, ki nima značaja vsiljivosti, bi na podlagi ogromne večine podpisov svojih občanov izvajal posledice kot mož uvidnosti, ne pa se posluževal stvari, ki kažejo, kako se utopljenec lovi za bilko.

*

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Osebne vesti.

Kraljeva rodbina je zapustila Bled 14. avgusta in bo nadaljevala letovanje ob morju.

Star slovenski junak umrl. Na svojem gradu Kamen pri Novem mestu je umrl v visoki starosti 86 let bivši kranjski deželni glavar in dvorni svetnik Franc plemeniti Šuklje. Rajni je bil znan politik ter kulturni delavec. Hvalen mu spomin!

Nov senator. Za senatorja je imenovan bivši minister in prvak bosanskih muslimanov Halibeg Hrasnica.

Stoletnico rojstva pesnika Simona Jenka so slavili zadnje nedeljo v Podreči na Sorškem polju na Kranjskem. Jenko je znan vsakemu Slovencu po narodobudnih pesmih (kakor: »Naprej zastava slave«, »Buči morje Adrijsko« itd. Simon Jenko je pokopan na pokopališču v Kranju poleg našega največjega pesnika Franca Prešerna.

Smrt gorečega in priljubljenega patra frančiškana. V Brežicah je umrl na vnetju slepiča p. Žiga Ahčin, brat

glavnega urednika »Slovenca«. Rodil se je leta 1893 v Domžalah. V frančiškanski red je vstopil 1912 in je prejel mašniško posvečenje leta 1921. Bil je samostanski vikar, mestni katehet in kaplan v Brežicah. Radi izredne delavnosti in gorečnosti je bil obče priljubljen in ga bodo samostanski bratje ter brežiški meščani težko pogrešali.

Dve spremembi pri kapucinih. Iz Celja v Ptuj je premeščen g. p. Inocenc Narobe, v Celje pride g. p. Vilibald Novak iz Osijeka.

Nesreče.

Otrok podlegel opeklinam. V Mariboru v Metelkovi ulici je padel desetletni delavčev sinko Štefan Magyar v apnenico, kjer se je tako hudo opek, da je umrl v mariborski bolnišnici.

Nevarno trčenje. Na cesti Maribor—Slivnica je zadel avtomobil v 25 letnega šoferja Mirko Sagaj, ki se je vračal na kolesu v Maribor. Sunek je pognal kolesarja na cesto, kjer je obležal v nezavesti s hudimi poškodbami. Lastnik avtomobila je prepeljal poškodovanega v mariborsko bolnišnico.

Nogo si je zlomil pri padcu z motocikla mariborski stavbenik Franjo Špes s Tezna.

Vlak iztiril brez žrtve. V noči na 17. avgust je iztirila v predoru med postajama Slov. Bistrica in Poljčane lokomotiva osebnega vlaka, ki je potegnila za seboj nekaj vagonov. Nesreča ni zahtevala nobene žrtve, le vlak je nadaljeval vožnjo s triurno zamudo.

Otrok utonil v potoku. V Kovači vasi pri Slov. Bistrici je utonila v potoku enoletna hčerka majerja Jurčiča.

Gospodarsko poslopje je zgorelo v Račah pri Pragerskem posestniku Ferdinandu Kuhecu. Škoda 20.000 Din.

Avto se skotalil v grabo. Šofer živinskega trgovca Rudolfa Debeljaka iz Borla pod Ptujem je prevažal slatino iz Radencev. Blizu Zavrča je padel avtomobil v 4 m globok jarek. Škoda na vozilu znaša 5000 Din.

Voz padel v strugo. Janez Železnik, posestnik iz Stranske vasi pri Ljubljani, se je peljal iz Ljubljane proti domu z enovprežnim vozom. Poleg njega je sedela njegova 16 letna hčerka. Na Dolgem mostu sta srečala voznika, kateremu sta se hotela ogniti na desno. Železnikov konj, ki je slep na eno oko, se je splašil pri izogibanju, odskočil in zadel ob trhljo ograjo mosta. Ograja je odnehala, oče, hči in voz so padli v 5 m globoko strugo Malega grabna, ki je bila suha. Konj je sprva obvisel s prednjima nogama na mostu, nato pa je padel v jarek na hčerko in ji nevarno polomil rebra. Oče se je lažje poškodoval, konj si je zlomil hrbtenico in tudi voz je ves polomljen.

Udar strele čutila cela vas. Dne 14. avgusta je udarila strela na Bregu pri Ribnici na Kranjskem. Udar je čutila cela vas in je strela oplazila več oseb brez posebnih posledic. Urezalo je najbrž v električno napeljavo in se je radi tega razcepila strela in se razletela po celi vasi.

Silovite nevihte so divjale dne 14. in 15. avgusta po okolici Zagreba, po Bački in po Primorju. Siloviti vihar je napravil zelo veliko škodo. Več ljudi je bilo poškodovanih. Na trgovca Mirka Husjaka v Zagrebu se je zrušil med divljanjem viharja dimnik in ga ubil.

Razne novice.

Škof blagoslovil planinsko kočjo. Planinsko kočjo pri Sv. Treh kraljih v župniji Kebelj na Pohorju je slovesno blagoslovil zadnjo nedeljo škof g. dr. Ivan Tomažič.

Združitev občin Celje in Celje okolica. Notrajni minister je podpisal odlok, s katerim se združita mestna in celjska okoliška občina. V kratkem bo imenovan nov mestni svet. Za novega župana je postavljen odličen naš priistaš in dosedanji okoliški župan gosp. Mihelčič.

Maline na Pohorju so velik zaklad za najubožnejše družine, ki pridejo za par dni do zdrave hrane in borgega zaslужka. Tako je vsaj bilo od pamtiveka. Čujte, kaj se pa letos tu godi! Po davni navadi prihajajo na pobočja klopne vrha in drugod ubožne mame in otroci z lončki in košaricami po žlehtni sad, ki ga tako razkošno nudi dobri Bog. V času pa, ko se mislijo veselo vrniti domov, prijezdi lastnica

Za fino perilo
Zlatorog
terpentinovo milo.

ogromnih gozdov, in s hlapci pobere nabiralcem vse nabrane maline s košaricami vred. Ubežnike pa polovijo dresirani psi. Ena ženska si je na begu pred temi psi zlomila roko. Objokani siromaki pravijo, da turški ali graščinski valpti niso mogli podleže ravnatu s svojo rajo. 80% gob, borovnic in malin gotovo segnijo v ogromnih pohorskih gozdovih. Ali jih res ne bodo več smeli nabirati lačni in potrebni? Je razumljivo, če trpinji kolnejo in — grozijo!

Benediktinska graščina v Svečini prodana. Banska uprava v Ljubljani je kupila znano graščino v Svečini ob severni meji, ki je bila last benediktincev v Št. Lambrehtu v Avstriji. Kupljena posest meri 300 oralov vinogradov, gozdov, njiv, travnikov in pašnikov. Vinograde oskrbuje 25 viničarij Banske uprave, ki prevzame posestvo dne 1. septembra, ga bo upravljala v kmetijskih svrhe. Kupna cena je znašala 1,800.000 Din.

Po enem letu so jo našli. Od lanskega 16. julija so pogrešali 89 letno vdovo Marijo Hutevčevo iz Rajnuše vasi pri Novem mestu. Iskali so jo povsod zaman. Letošnja suša je hudo udarila Dolenjsko in je nekaterim vasem povsem zmanjkalo vode. Radi pomanjkanja vode so se spustili nekateri moške v 35 m globok prepad, da bi tamkaj zajeli vode in jo dali zdravniku, da jo pregleda glede užitenosti. Ko so bili vodni odposlanci v prepadu na dnu, so našli tamkaj truplo stare Hutevčeve. Golo truplo so potegnili na suho, a je bilo še tako dobro ohranjeno, da ni prav nič smrdelo, kar je pri utopljenih zelo redka prikazen.

Najboljši letalec se ubil. Ameriški letalec Post, ki je že rekordno obletel zemljo v 7 dneh, 18 urah in 53 sekundah, je 16. avgusta smrtno ponesrečil. Post je odletel z enim fotografom preko severnoameriškega polotoka Aljaska v Moskvo. Na Aljaski je treščil z letalom na tla in se je ubil on ter njegov spremljevalec. Post je bil enook in v prvotnem poklicu rudar.

Krajevni šolski odbor Gradišče, okraj Maribor levi breg, razpisuje v skrajšanem roku pismeno ofertalno licitacijo za oddajo gradbenih del nove narodne šole v Gradišču. Pismene ponudbe za vsa ali posamezna dela, ki se naj glase v obliki popusta v odstotkih, je naložiti na krajevni šolski odbor v Gradišču, občina Selnica ob Dravi, a vložiti pri okrajnem načelstvu Maribor levi breg, prosvetni oddelek, do najkasneje 31. avgusta 1935.

Članom krajevnih šolskih odborov je pridržana pravica, da soodločujejo pri tem, kje se naročajo šolske potrebščine. Naše prijatelje

sirom domovine prosimo, da vplivajo na to, da bodo tudi krajevni šolski odbori letos ob jubileju Tiskarne med kupovalci v naših knjigarnah. — Tiskarna sv. Cirila.

Mariborčanom! Tako po 1. septembru boste začeli kupovati šolske potrebščine. Vablamo vas, da nas posetite! Potrudili se bomo, da boste zadovoljni. Naše prodajalne so: Koroska cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Trg kralja Petra 4.

Ptuj, Ptuj in okolica kupuje šolske potrebščine v knjigarni Tiskarne sv. Cirila, Slovenski trg 7.

Slovenske gorice v fotografiji. Prejeli smo izredno lepe posnetke sledečih krajev: Sveti Miklavž pri Ormožu, Sv. Jakob v Slov. goricah, Sv. Trojica v Slov. goricah, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor., Svetinje, Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Tomaž v Slov. gor., Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Antona v Slov. gor., Velika Nedelja, Kapela. Oglasite se, kjer potrebujete v teh krajih razglednice, navadne ali fotorazglednice, od 100 komadov dalje vam jih nabavimo. Vprašajte za ceno! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Obžalovanja vredni slučaj.

Obsojen na 15 let. Letos 28. maja je zaklal 37 letni posestnik Janez Junger z Rodnega vrha pri Majšpergu vdovo Lizo Hostnik. Junger je oženjen in je gojil nedovoljeno razmerje s Hostnikovo, ki ga je tožila glede vzdrževalnine za dva otroke. Radi tožbe je prišlo do zločina, radi katerega je bil Junger v Mariboru 13. avgusta obsojen na 15 let robije.

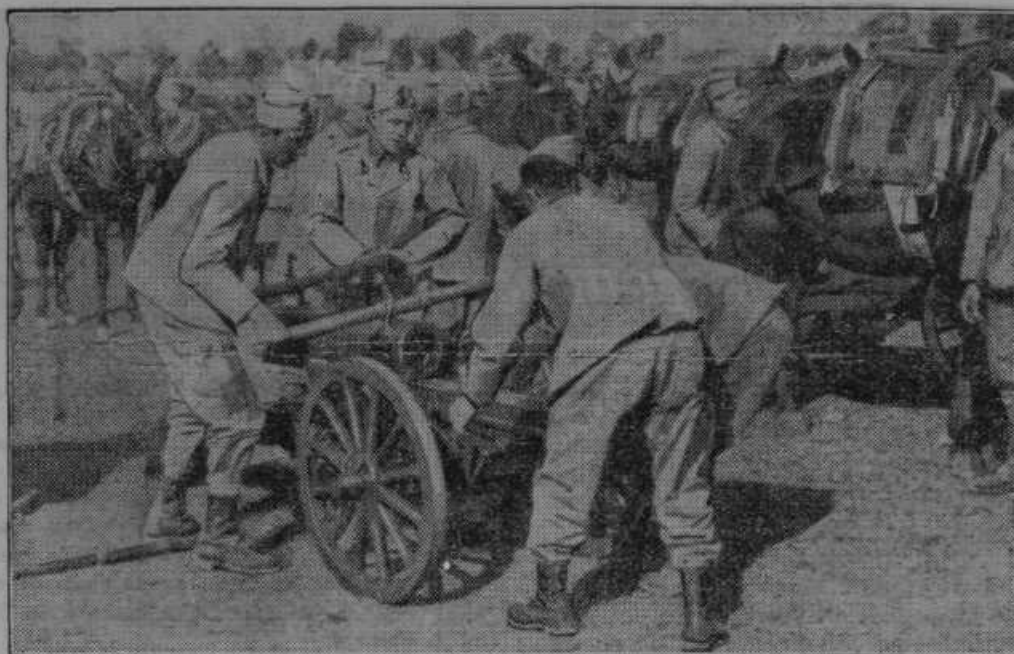
V duševni zmedenosti prostovoljno v smrt. Iz Maribora je zginila neznano kam 24 letna Alojzija Čančala, žena klobučarskega pomočnika. S seboj je vzela samokres. Imenovana se je odpeljala iz Maribora v Rogatec, kjer jo je našel lovski čuvaj v gozdu mrtvo in poleg nje samokres.

Vlom v vilo. V Limbušu pri Mariboru je bilo vlomljeno v vilo mariborskega trgovca Ruperta Schmidta. Neznani vlomilci so odnesli srebrno namizno orodje, posteljnino in obleko. Škode je nad 15.000 Din.

S ponarejenimi ključmi so obiskovali vlomilci avtogaraže po Ptuj in so odnesli tudi iz gasilskega doma več jermenov in odej. Napravili so škode za 9000 Din.

Velik vlom. V noči na 16. avgust je bilo vlomljeno v Celju v mestno elektrarno. Vlomilec je odprl vse ključavnice na blagajni in odnesel 35.696 Din gotovine.

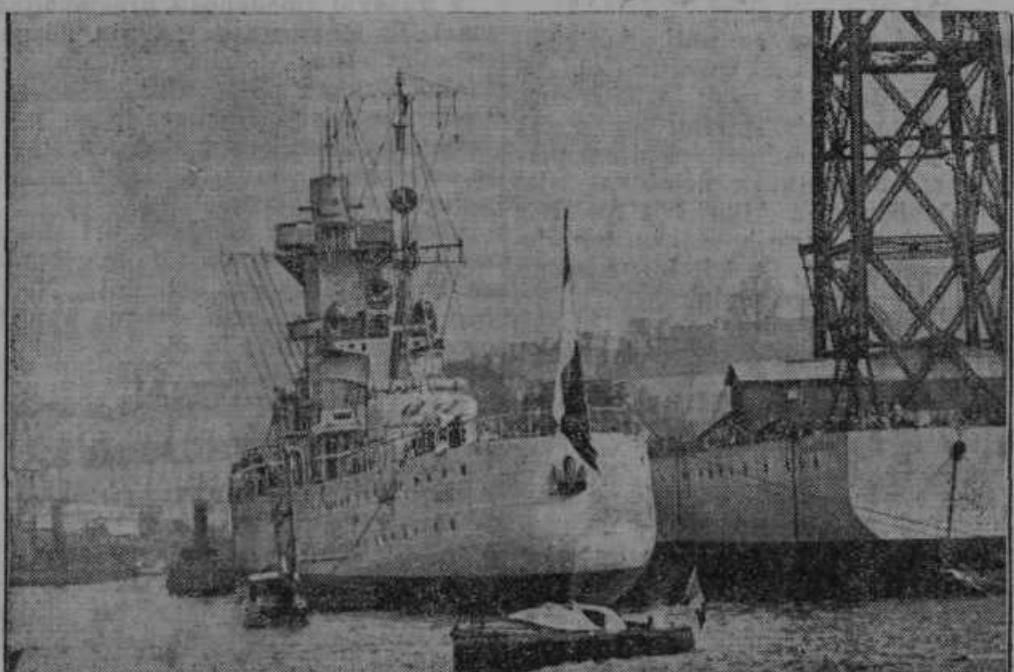
Roparski napad. Izven vasi Sedlarjevo pod Podčetrkom biva na

Italijansko gorsko topništvo v vzhodni Afriki.

Zaradi previsokih cen mesu so začele stavkati gospodinje v Hamtranku v severnoameriški državi Michigan. Namesto žensk so hoteli kupovati meso moški, a so jih ovirali pri tem od gospodinj najeti čuvaji. Slika nam kaže boj med čuvarji stavke in stavkolomci.

Francoska vojna luka Brest, kjer so bili v zadnjem času krvavi komunistični nemiri.

Zdravo žetev in večje pridelke

dosežete z desinfekcijo semen s

Ceretan-om

univerzalnim sredstvom za opravljanje semen

Zahtevajte prospekte od

„JUGEFA“ K. D.
Zagreb, Preradovičeva ul. 16

Oddelek za zaščito rastlin

Nemška letalka Beinhorn je preletela razdaljo Gleiwitz (Nemčija)—Istanbul (Turčija) od 3.40 zjutraj do 10.25 predpoldne.

Konj pri zobozdravniku. Izdiranje bolnega zoba.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

takozvanih Selah v svoji mali hišici s hčerko 47letna šivilja Marija Premelč, po domače Trjerjeva. V noči se je nenadoma pojavil pri omenjeni neznan moški in zahteval od nje denar. Dobil je v celem borih 30 Din. Ubogo revo je surovina udaril z vso močjo s steklenico za pivo po glavi, jo davil za vrat in istotako je postopal tudi s hčerko. Drugo jutro so našli na pol živi žrtvi roparskega napada in poklicali zdravnika. Orožniki so zaprli pod sumom krivde domačina iz Sedlarjevega. Ljudje se zgražajo nad surovim zločinom, kakor ga že dolgo dolgo ne pomnijo v župniji Sv. Miklavža na Polju.

Okrađen pri kopanju. Premožen trgovec iz Prage je imel zadnje dni posla v Ljubljani. Podal se je kopat pri štepanjskem mostu ter pustil obleko, denar in druge predmete kar zunaj prosto na obrežju. Ko se je vrnil iz Gruberjevega prekopa, je zapazil, da je imel v kratki odsotnosti nezaželen obisk, kjer ga je uzmovič okradel v skupni vrednosti za 6000 čeških kron.

Umor prevžitkarja. Pes posestnika Jožefa Bikovskega z Gradišča pri Škofji vasi v celjski okolici je našel v jarku na travniku med Stražami in Gabrovcem pri Vojniku truplo 80 letnega prevžitkarja Jožefa Goriškega od Sv. Miklavža pri Škofji vasi. Sodna komisija je ugotovila, da je postal starec žrtev umora. Lobanjsko kost je imel prebito in je celo manjkal del kosti. Morilec je udaril prevžitkarja s topim orodjem po glavi od leve proti desni. Gorišek je stanoval skupno s svojim zetom Francem Arčan. Ta je izjavil, da je odšel Gorišek 28. julija z doma in se ni več vrnil. Tati in zet si nista bila posebno dobra in radi tega je bil Arčan poslan v preiskovalni zapor v Celje.

*

Slovenska Krajina.

Fantovski tabor. Zadnjič pozivamo fante od blizu in daleč na naš prvi fantovski tabor, ki

bo dne 25. avgusta v Crensovcih. Pridite v velikem številu tudi iz Štajerske, da nas podprete v našem dobrem delu. Ne bojte se dolge poti, ob priložnosti vam obisk vrnemo. Prekmurški fantje, pokažite, koliko nas je, pridimo vsi, da javno manifestiramo za našo katoliško prosveto.

Most na Petanjcih. Pod tem naslovom smo že poročali v »Slov. gospodarju« glede nujnosti zgradbe mostu na Petanjcih. Kakor smo sedaj podučeni, se je pred kratkim mudila na licu mesta, to je ob brodu na Petanjcih, komisija, ki je pregledala prostor, kje naj bi stal bodoči most. Komisijo so sestavljali zastopniki hanske uprave, zastopniki ljutomerskega in soboškega cestnega odbora, nadalje predsedniki bližnjih občin in zastopniki mineralnih vrelcev v Radencih in na Petanjcih ter zdravilišča Slatina-Radenci. Tudi se je poskušalo ugotoviti, koliko bi posamezne občine in ustanove prispevale pri zgradbi novega mostu. Veseli nas izredno ta začetek, ker nam daje upanje, da se bo v doglednem času vendar le začelo z delom ob taki nujni in brezpogojni potrebi zgraditve mostu namesto dosedanjega broda čez Muro. Želeli bi le, da bi ustanove in občine čim več prispevale pri gradnji mostu, ker oblast sama vsega tudi ne zmore kljub najboljši volji. Pri vseh predpripravih je nujno, da se najde potrebno kritje, da se bo delo čimprej pričelo in tudi dovršilo. Zato apeliramo na vse merodajne faktorje, da ne bodo ozkosrčni pri svojem obljubljanju. Torej za-

čelo se je in prepričani smo, da bo končno le prišlo do izpolnitve naših želja ob tako veliki potrebi in celo nujni zgradbi novega mostu čez Muro za vse okoliške občine in celo za nad polovico Slovenske krajine. — Opazovalec.

Trboveljski slavčki v Soboti. Dne 3. avgusta so prišli gostovat k nam trboveljski slavčki. Na kolodvoru so jih pozdravili ob prihodu v Soboto zastopniki občine in učiteljskega. Za pozdravne besede se je zahvalil v imenu mladinskega zbora g. Emil Adamič, skladatelj. S kolodvora so šli gostje v hotel »Krona«, kjer jim je bila prirejena pogostitev. Pred nabito polno dvorano so nastopili istega dne zvečer slavčki mirno in še mirnejše njihov pevovodja g. Šuligoj. Zbor je zadivil vse prisotne s svojo sigurnostjo in ubranostjo, poln veselja in umetniške ubranosti. Zlasti dobro je odjeknilo pri poslušalcih dejstvo, da je zbor bil v popolni oblasti pevovodje. Priznati moramo pevovodji g. Šuligoju vse priznanje, ker smo z njegovim zborom imeli ne samo veselje, temveč tudi umetniški užitek. Človek bi poslušal cele ure brez obotavljanja in brez utrujenosti. V nedeljo dopoldne, 4. avgusta, so slavčki zapeli mladini večinoma narodne pesmi, ki so krasno odmevale v mladih poslušalcih. To so pričale njihove izpovedi. Popoldne so se trboveljski slavčki odpeljali v Ljutomer, kjer so prav tako koncertirali. Veseli nas, da so nas trboveljski slavčki obiskali in hvaležni smo jim, kakor tudi g. Šuligoju za prijetne ure, ko je pel zbor. Hvala

Sladki omet.

V novejšem času so začeli dodajati mali sladkor, da bi povečali njeno trdnost. Takšni poskusi prav za prav niso novi, kajti že Kitajci so pri gradnji svojega velikega zidu primešavali apno organske snovi, na pr. beljaka. Še danes se lahko prepričamo o tem, kako trden je ta zid. Pred letom dni so prišli na to, da daje sladkor ometu isto tako nenavadno trdnost. Kmalu so jih začeli posnemati Nemci, ki so pa s stvarjo še malo poakperimentirali. Ugotovili so, da je še boljše od jedilnega ali surovega sladkorja melasa, torej ostanek pri fabricaciji sladkorja. Ta ugotovitev je važna.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Rdečkar ni kazal nikakega oklevanja. Iz pred kratkim še prijaznega kažipota se je prelevil na mah v pravega divjaka. Odklonil je podarjeno mu meso od bizam-volov, pokazal proti jugu in je uprl svoj pogled v bela loveca tako, kakor bi ju pozival, da morata z njim. Divjak se je udaril po prsih, siknil par grozečih indijanskih groženj, se pognal na sani, švignil z bičem po pasji vpregi in ne da bi se bil ozrl, je zginil za gričem.

Dolgo sta sedela belokožca molče. Slednjič je stresel Lavison svojo kuštravo glavo in bruhal jezno iz sebe:

»Vrag ga vzemi! Indijanska babnica brez drv! Indijanka brez drv!«

Naslednjega dne je zadel Franc severno od taborišča na široko sled, v kateri so tičali prav majhni odtisi. Hitro je pohitel nazaj, da privede

6 tovariša in pse. V noči je stopalo tamkaj mimo večje število bizam-govede. Lovca nista zasledovala sledi pol milje daleč, ko sta zagledala čredo. Kakor hitro so zagnali psi lajež, je zbežala čreda na grič in se obrnila proti zasledovalcem.

»Teleta, teleta, teleta!« je kričal Nemec.

»Stoj! Stoj! Imava pred seboj veliko čredo in ta se bo branila.«

Na srečo se je razcepilo krdelo na več pododdelkov. Eden od teh, tik zasledovan od psov, je zbežal po vzbočku navzdol in se je stisnil v odvetra zaščiteno zatišje. Lovca sta iztaknila to skupino in odkrila tamkaj v kritju tri samice in pet plahih mladičev, ki so stali s hrbti proti snežnemu metežu in gledali plašno z malimi, rdečimi očmi pse, ki so se zaganjali v nje in so jih skušali popasti. Za po ameriških prerijah ali pašnikih preizkušenega lovca, kakor je bil Gruber, je bil lov na teleta pač malenkost. Samice so mečale glave sem in tja, opazovale pse in so pozabile na mladiče. Že prvi laso je zadrnil žrtvi zanko krog vratu. Nemec je vrgel z lahko teleta na tla in ga zvezal. V najkrajšem času, v katerem bi ne bil kos na preriji najmanjšemu